

Προοπτικές στη γεωργία για την περίοδο 2017 - 2026

Автор(и): Ρастителна защита
Дата: 12.12.2017 Брой: 12/2017

Σε μια έκθεση του Ιουλίου 2017 από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), σημειώνεται μια επιβράδυνση της ανάπτυξης της κατανάλωσης τροφίμων τα επόμενα 10 χρόνια σε παγκόσμιο επίπεδο και η διατήρηση των χαμηλότερων τιμών τροφίμων. Θα αλλάξουν οι διατροφικές συνήθειες της κοινωνίας; Οι κύριες πηγές θερμίδων αναμένεται να είναι τα φυτικά έλαια, η ζάχαρη, τα γαλακτοκομικά προϊόντα και το ψάρι.

Τρόφιμα, όχι ενέργεια

Οι παγκόσμιες τιμές των τροφίμων αναμένεται να παραμείνουν σχετικά χαμηλές κατά τη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας, καθώς προβλέπεται πιο αργή ανάπτυξη της ζήτησης σε μια σειρά αναπτυσσόμενων οικονομιών. Ένας άλλος περιοριστικός παράγοντας για τις χαμηλές τιμές θα είναι η μειωμένη επίδραση της αγοράς των βιοκαυσίμων, τονίζουν οι δύο οργανισμοί ΟΟΣΑ και FAO στην έκθεσή τους. Η ζήτηση για γεωργικά προϊόντα προορισμένα για την παραγωγή βιοκαυσίμων θα στασιάσει λόγω της πτώσης των τιμών της ενέργειας και της εφαρμογής πιο μέτριων πολιτικών για τα βιοκαύσιμα σε πολλές χώρες. Έτσι, τα γεωργικά προϊόντα θα εκπληρώσουν και πάλι τον αρχικό τους ρόλο, δηλαδή να χρησιμοποιούνται ως τρόφιμα και όχι για ενέργεια. Η κρίση των γεωργικών πρώτων υλών του 2007/2008, που ξετυλίχθηκε παράλληλα με την παγκόσμια οικονομική κρίση, προκλήθηκε από μια απότομη αύξηση των τιμών των βασικών τροφίμων, και ιδιαίτερα των ελαιοκαρπών που χρησιμοποιούνταν για βιοκαύσιμα.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για την περίοδο 2017/2026, τα αποθέματα δημητριακών θα ανέλθουν σε 230 εκατομμύρια τόνους, γεγονός που θα οδηγήσει σε περιορισμό της ανάπτυξης των παγκόσμιων τιμών.

Τα επόμενα δέκα χρόνια, η ζήτηση για τα περισσότερα βασικά τρόφιμα θα αυξηθεί με μέτριο ρυθμό. Η κατά κεφαλήν κατανάλωση δημητριακών θα πρέπει να παραμείνει σχεδόν αμετάβλητη, εκτός από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, όπου θα αυξηθεί. Η προσφορά πρόσθετων θερμίδων και πρωτεϊνών αναμένεται να εξασφαλιστεί από την παραγωγή φυτικών ελαίων, ζάχαρης και γαλακτοκομικών προϊόντων. Σύμφωνα με τους δείκτες της έκθεσης, αναμένεται επίσης να μειωθεί η ζήτηση για κρέας.

Μέχρι το 2026, στόχος είναι οι αναπτυσσόμενες χώρες να φθάσουν τις 2.450 kcal ανά άτομο ανά ημέρα, ενώ στις ανεπτυγμένες χώρες αυτός ο αριθμός θα πρέπει να φθάσει τις 3.000 kcal ανά ημέρα. Η αβεβαιότητα τροφίμων και η υποσιτισμός παγκοσμίως, ειδικά με έναν αυξανόμενο πληθυσμό, θα παραμείνουν ανάμεσα στα κύρια προβλήματα στα επόμενα χρόνια, τα οποία θα απαιτήσουν διεθνείς προσπάθειες για να ξεπεραστούν.

Η παραγωγή δημητριακών αναμένεται να αυξηθεί κατά 12% μέχρι το 2026, κυρίως λόγω υψηλότερων αποδόσεων. Για παράδειγμα, το 90% της αύξησης της παραγωγής αραβοσίτου θα επιτευχθεί μέσω καλύτερων αποδόσεων, και μόνο το 10% θα οφείλεται στη διεύρυνση των γεωργικών εκτάσεων. Όσον αφορά το κρέας, αναμένεται η ζήτηση να αυξάνεται σταθερά, αλλά ταυτόχρονα η παραγωγή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων θα αυξηθεί σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία, κυρίως σε χώρες όπως η Ινδία και το Πακιστάν.

Η υδατοκαλλιέργεια θα είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς της γεωργίας στον κόσμο. Σύμφωνα με την FAO, η παγκόσμια απόδοση υδρόβιων οργανισμών (από αλιεία και υδατοκαλλιέργεια)

παρουσιάζει συνεχή πρόοδο και το 2002 έφθασε τους 133 εκατομμύρια τόνους. Σε διάστημα 30 ετών, έχει καταγραφεί διπλασιασμός στη συνολική ποσότητα υδροβίων που προσφέρονται στην αγορά, σημαντικό μέρος της οποίας οφείλεται στον ταχύ ρυθμό ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας. Σύμφωνα με την πρόβλεψη της FAO, το 2020 το μισό της συνολικής παραγωγής υδροβίων που προέρχεται από αλιεία και καλλιέργεια θα προέρχεται από υδατοκαλλιέργεια.

«Οι πραγματικές τιμές των περισσότερων γεωργικών πρώτων υλών αναμένεται να μειωθούν ελαφρώς τα επόμενα 10 χρόνια,» δήλωσε ο Χοσέ Άνχελ Γκουρρία, Γενικός Γραμματέας του ΟΟΣΑ, κατά τη συνάντηση των δύο οργανισμών στο Παρίσι στις 10 Ιουλίου. «Όπως έχουμε δει στο παρελθόν, απρόσμενα γεγονότα μπορούν εύκολα να εκτρέψουν τις αγορές από τις παγκόσμιες τάσεις στο εμπόριο τροφίμων, γι' αυτό είναι υψίστης σημασίας οι κυβερνήσεις να κατευθύνουν τις κοινές τους προσπάθειες προς τη διασφάλιση της σταθερότητας στις παγκόσμιες αγορές τροφίμων.»

Νοτιοανατολική Ασία

Φέτος, η έκθεση της FAO δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομία και τη γεωργία της Νοτιοανατολικής Ασίας. Η οικονομική ανάπτυξη στην περιοχή είναι τεράστια και οι τομείς της γεωργίας και της αλιείας συνεχίζουν να επεκτείνονται σε όγκο. Η έκθεση διαπιστώνει ότι αυτή η ευρεία βάση ανάπτυξης έχει επιτρέψει στην περιοχή να μειώσει σημαντικά τον υποσιτισμό τα τελευταία χρόνια. Ταυτόχρονα, η αυξανόμενη εξαγωγή φοινικέλαιου έχει οδηγήσει σε μείωση των φυσικών πόρων και σε αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή. Έτσι, στα επόμενα χρόνια, αναμένεται επιβράδυνση της ανάπτυξης της παραγωγής φοινικέλαιου (περίπου 10%), σε σύγκριση με το 70% της προηγούμενης δεκαετίας.

Άλλα σημαντικά σημεία από την έκθεση:

- Μεγάλες ομάδες χαμηλού εισοδήματος θα περιορίσουν την αύξηση της κατά κεφαλήν ζήτησης για κρέας σε μόλις 1% τα επόμενα δέκα χρόνια, σε σύγκριση με αύξηση 6% την προηγούμενη δεκαετία.
- Η κατά κεφαλήν ζήτηση ζάχαρης αναμένεται να αυξηθεί ταχύτερα, φθάνοντας το 8,1% τα επόμενα δέκα χρόνια, σε σύγκριση με 5,6% την προηγούμενη δεκαετία.

- Η Ινδία θα είναι η πιο πυκνοκατοικημένη χώρα μέχρι το 2026. Με την υψηλή και ακόμη αυξανόμενη κατά κεφαλήν κατανάλωση γάλακτος, αναμένεται η χώρα να αντιπροσωπεύει το 42% της αύξησης της παγκόσμιας παραγωγής γάλακτος την επόμενη δεκαετία.
- Η παραγωγή βιοκαυσίμων αναμένεται να αυξηθεί κατά 17% τα επόμενα δέκα χρόνια, σε σύγκριση με αύξηση 90% την προηγούμενη δεκαετία.
- Οι αυξήσεις απόδοσης αναμένεται να αντιπροσωπεύουν το 85% της αύξησης της παραγωγής σιταριού και το 90% της αύξησης της παραγωγής αραβοσίτου. Αντίθετα, προβλέπεται αύξηση 14% στην περιοχή καλλιέργειας σόγιας, κυρίως στη Νότια Αμερική, που αντιπροσωπεύει περίπου το 60% της παγκόσμιας αύξησης της παραγωγής.
- Η συνολική παραγωγή ψαριών από υδατοκαλλιέργεια αναμένεται να ξεπεράσει την παραγωγή από την αλιεία κατά τη μέση περίοδο της προβλεπόμενης περιόδου.